

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 694/2017-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej spoločnosťou JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA – ADVOKÁT s. r. o., Masarykova 2, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA, vedené pod sp. zn. Rvp 2061/2017 a sp. zn. Rvp 2062/2017 vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaniach vedených pod sp. zn. 16 Er 813/2012 (sp. zn. Rvp 2061/2017) a sp. zn. 51 Er 2217/2014 (sp. zn. Rvp 2062/2017) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] vedené pod sp. zn. Rvp 2061/2017 a sp. zn. Rvp 2062/2017 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 694/2017.

2. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 8. novembra 2017 doručené sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 16 Er 813/2012 [(sp. zn. Rvp 2061/2017); ďalej len „napadnuté konanie sp. zn. 16 Er 813/2012“] a sp. zn. 51 Er 2217/2014 [(sp. zn. Rvp 2062/2017); ďalej len „napadnuté konanie sp. zn. 51 Er 2217/2014“ alebo spolu aj „napadnuté konania“].

Z obsahu oboch sťažností vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou exekučných konaní v prípade sp. zn. Rvp 2061/2017 o zaplatenie sumy 46 € a v prípade sp. zn. Rvp 2062/2017 o zaplatenie sumy 11,94 €. Sťažovateľka namieta, že v označených napadnutých konaniach dochádza k zbytočným prietahom, a tým aj k porušovaniu jej označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, preto žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej označeného základného práva podľa ústavy postupom okresného súdu v napadnutých konaniach, prikázal okresnému súdu v napadnutých konaniach konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej finančné zadosťučinenie v sume po 5 000 € za každé z napadnutých konaní, ako aj náhradu trov konaní.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

V zmysle dikcie § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

V zmysle § 166 ods. 1 prvej vety CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 166 ods. 1 CSP.

Zo spisov ústavného súdu sp. zn. Rvp 2061/2017 a sp. zn. Rvp 2062/2017 vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie identických práv postupom toho istého okresného súdu a v oboch prípadoch ide o exekučné konania. Sťažovateľka má v doručených sťažnostiach toho istého splnomocneného zástupcu, ktorý koncipoval obe predmetné sťažnosti doručené ústavnému súdu.

Vzhľadom na to, že uvedené ústavné sťažnosti spolu skutkovo úzko súvisia a sú obsahovo totožné, pričom smerujú proti postupu a rozhodnutiam toho istého súdu, ktorý rozhoduje v exekučných konaniach, kde sťažovateľka je povinnou, teda ide o konania medzi tými istými účastníkmi, pričom je namietané porušenie toho istého základného práva, ústavný súd v záujme hospodárnosti konania podľa § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 166 ods. 1 CSP rozhodol, že vecí vedené ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2061/2017 a sp. zn. Rvp 2062/2017 spája na spoločné konanie (bod 1 výroku rozhodnutia).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákon o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto

zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08).

Predmetom oboch označených konaní pred ústavným súdom je rozhodovanie o sťažnostiach sťažovateľky smerujúcich proti postupu okresného súdu v označených exekučných konaniach, v ktorých podľa názoru sťažovateľky dochádza k zbytočným priet'ahom a porušovaniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

Ústavný súd po preskúmaní sťažností a ich príloh dospel k záveru, že sťažnosti sťažovateľky je potrebné odmietnuť z dôvodu ich zjavne neopodstatnenosti.

K tomuto záveru ústavný súd dospel po zhodnotení všetkých relevantných okolností v oboch prípadoch. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je potrebné mať na zreteli špecifický charakter exekučného konania, ktorého predmetom nie je rozhodovanie o právach a povinnostiach ako takých, tak ako je to v civilnom prípadne trestnom konaní, ale ide o vykonávacie konanie, ktorému predchádzalo rozhodovanie o právach a povinnostiach, ktorého výsledkom je spravidla rozhodnutie, ktoré sa má vykonať v exekučnom konaní (m. m. III. ÚS 195/2013).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na postavenie sťažovateľky, ktorá v rámci napadnutých exekučných konaní je v pozícii povinnej, pričom sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy z dôvodu, že okresný súd v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 813/2012 nerozhodol o jej procesnom návrhu na zastavenie konania zo 4. februára 2016 po uhradení dlhu u súdneho exekútora a v prípade napadnutého konania vedeného pod sp. zn. 51 Er 2217/2014 okresný súd po zastavení exekúcie uznesením z 1. marca 2016 nerozhodol o trovách konania.

Z hľadiska závažnosti rozhodovania o takomto návrhu a podobných procesných návrhoch v rámci exekučného konania je príznačné, že § 5 ods. 1 písm. c) zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších predpisov umožňuje na základe poverenia sudcu zveriť konanie a rozhodovanie o takýchto návrhoch v exekučných veciach (s výnimkou schválenia príklepu súdom) vyšším súdnym úradníkom.

Pokiaľ ide o časový rámec rozhodovania o návrhoch v exekučnom konaní, tak v prípade návrhu na zastavenie konania a návrhu na zastavenie exekúcie zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) neustanovuje zákonnú lehotu, čo však ešte neznamená, že nemôže dochádzať k porušovaniu označených práv sťažovateľky v exekučnom konaní v dôsledku nečinnosti všeobecného súdu.

Ústavný súd vychádzajúc z priložených dokumentov k sťažnostiam konštatuje, že v oboch napadnutých konaniach sťažovateľka podala sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú okresného súdu v prípade napadnutého konania vedeného pod sp. zn.

16 Er 813/2012 z 27. septembra 2017 a v prípade napadnutého konania vedeného pod sp. zn. 51 Er 2217/2014 z 8. septembra 2017. Z predložených sťažností nie je zrejmé, či sťažovateľka dostala odpovede na svoje sťažnosti, ale je zrejmé, že sťažnosti adresované ústavnému súdu doručila približne 2 mesiace od podania sťažností adresovaných okresnému súdu, ktorými sa domáhala nápravy, t. j. odstránenia prietáhov v označených konaniach.

Na základe uvedeného prihliadajúc na závažnosť rozhodovania z hľadiska toho, čo bolo v hre (v jednom prípade o návrhu na zastavenie exekúcie po úhrade dlhu súdnemu exekútorovi v sume 46 € a v druhom prípade rozhodovanie o trovách exekúcie vypočítavanej z istiny necelých 20 €), ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutých konaniach nedošlo k takým významným prietahom, ktoré by mali ústavnoprávnu relevanciu a odôvodňovali by vyslovenie porušenia označeného základného práva sťažovateľky v napadnutých exekučných konaniach.

V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

Ústavný súd v súlade s uvedenou judikatúrou uzatvára, že hoci doterajší postup okresného súdu v napadnutých konaniach nebol celkom bez prietáhov, ich intenzita však s prihliadnutím na ostatné okolnosti prerokovanej veci nedosiahla úroveň, ktorá by mohla znamenať porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04).

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po predbežnom prerokovaní sťažnosti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti v nej uplatnenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2017